

บทที่ 4

สภาพทั่วไปเทศบาลเมืองอุดรธานี

ความเป็นมา

เทศบาลเมืองอุดรธานี จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองอุดรธานี พุทธศักราช 2479 เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2479 พื้นที่ 5.6 ตารางกิโลเมตร และได้มีการขยายเขตเทศบาล ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2495 โดยได้มีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเป็น 8.30 ตร.กม. และได้มีการขยายเขตครั้งที่ 2 โดยพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตจรดถนนเลียยเมืองทุกด้าน โดยรอบเขตเทศบาลเดิมคลุมพื้นที่สุขาภิบาลหนองบัว สุขาภิบาลโพธิ์สว่างบางส่วนจากพื้นที่เดิม 8.30 ตร.กม. เป็น 47.70 ตร.กม. มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2536 เป็นต้นไป

สภาพทั่วไป

ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลเมืองอุดรธานีตั้งอยู่บนพื้นที่ราบสูงเหนือจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย 175 เมตรสภาพพื้นที่ภายในตัวเมืองค่อนข้างราบลาดจากทิศเหนือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 ตัดผ่าน ซึ่งทางสายสำคัญในการคมนาคมในการเดินทางไปยังหัวรถรอบข้างอันได้แก่ เลยหนองคาย สกตนคร และขอนแก่น ในเขตเทศบาลมีทางน้ำธรรมชาติที่สำคัญ 2 สาย คือ ห้วยหมากแข้ง และห้วยมั่งไหลผ่านจากทิศใต้ไปทิศเหนือห้วย 2 สายนี้เป็นเส้นทางระบายน้ำตามธรรมชาติจากชุมชน

ที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลหมอนม่น ตำบลกุดสระ
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลบ้านจั่น
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลหนองนาคำ ตำบลหนองขอนกว้าง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลเชียงพิณ ตำบลบ้านเลื่อม

ตารางแสดงจำนวนประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรธานี

พ.ศ./ประชาชน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
ปี 2533	41,940	38,689	80,629
ปี 2534	42,119	39,127	81,246
ปี 2535	41,727	38,980	80,707
ปี 2536	41,659	38,972	80,631
ปี 2537	76,390	73,247	150,177
ปี 2538	77,600	76,740	154,340
ปี 2539	81,436	79,930	161,366

(ข้อมูลเพียงวันที่ ธันวาคม 2539)

ประชากร

ในเขตเทศบาลมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 161,366 คน เป็นชาย 81,436 คน เป็นหญิง 79,930 คน จำนวนหลังคาเรือน 44,196 หลัง (ธันวาคม 2539) มีความหนาแน่นประชากร 3,383 คน/ตร.กม.

ประชากรในเขตเทศบาลเมืองฯ มีอัตราสูงเพิ่มขึ้นมาก จากปี พ.ศ. 2536 ในเขตเทศบาลเมืองอุดรธานี มีประชากรรวม 80,631 คน เมื่อเปรียบเทียบกับประชากรในปี พ.ศ. 2537 ซึ่งมีประชากร จำนวน 150,177 คน คิดเป็นอัตราเพิ่มที่สูงมาก คิดเป็นร้อยละ 86.25 เนื่องจากการขยายเขตเทศบาลเพิ่มขึ้นอีก 39.4 ตร.กม.

ด้านสังคม

จำนวนสถานบริการสาธารณสุข ในเขตเทศบาลเมืองอุดรธานี ข้อมูล ณ กันยายน ปี พ.ศ. 2536

-โรงพยาบาลอุดรธานี (612 เตียง)	1	แห่ง
-ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองอุดรธานี	1	แห่ง
-คลินิกเอกชน	52	แห่ง
-โรงพยาบาลเอกชน	5	แห่ง
-โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม (200 เตียง)	1	แห่ง

-โรงพยาบาลกองบิน 23 (50 เตียง)	1	แห่ง
-ร้านขายยา	52	แห่ง
-ศสภ.	7	แห่ง

การศาสนา

ประชากรในจังหวัดอุดรธานีส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนา และบางส่วนนับถือศาสนา
คริสต์ อิสลาม

ข้อมูลโรงเรียนในพื้นที่เขตเมือง

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน				รวม
	อนุบาล	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ม.1 - ม.3	มัธยมศึกษา ม.1 - ม.6	
<u>เขตรับผิดชอบเดิม</u>					
เทศบาล 1	175	943	-	-	1,118
เทศบาล 2	169	1,054	247	-	1,470
เทศบาล 3	90	611	-	-	701
เทศบาล 4	95	480	-	-	575
เทศบาล 5	109	676	-	-	785
เทศบาล 6	79	263	-	-	342
เทศบาล 7	90	584	-	-	674
เทศบาล 8	46	575	-	-	621
เทศบาล 9	36	115	-	-	151
บ้านหมากแข้ง	-	2,083	-	294	2,377
อนุบาล	784	3,386	-	-	4,170
คอนบอสโก	-	1,046	576	87	1,709
สตรีอุดม	71	134	195	-	400
ผดุงศึกษา	125	112	365	-	602
อุดรวิทยา	-	207	-	-	207
อุดรคริสเตียน	541	921	-	-	1,462
กาญจนาศิลป์	187	92	-	-	279
กมลารักษ์	475	384	-	-	859
อุดรพิทยานุกุล	-	-	1,867	2,202	4,069
สตรีราชินูทิศ	-	-	1,851	1,587	3,438

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน				รวม
	อนุบาล	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ม.1 - ม.3	มัธยมศึกษา ม.1 - ม.6	
<u>เขตรับผิดชอบที่ขยาย</u>					
บ้านหนองตุ	-	674	-	-	674
บ้านเคื่อ	-	142	-	-	142
บ้านหนองเตาเหล็ก	-	195	-	-	195
บ้านม่วง	-	380	-	-	380
วชิรวิทยา	84	319	-	-	403
บ้านหนองบัว	-	866	-	-	866
บ้านหนองหิน	-	318	-	-	318
บ้านช้าง	-	114	-	-	114
บ้านคอนอุดม	-	299	-	-	299
อุดรพิชัยรักษ์	-	-	2,152	811	2,963
เซ็นแมรี	556	912	434	-	1,902
มารีพิทักษ์	352	599	-	-	951
รวม	4,064	18,484	7,687	4,981	35,216

ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม

1. การคมนาคม/จราจร

การคมนาคมในเขตเทศบาลเมืองอุดรธานี มีเส้นทางคมนาคมทางบกสายหลัก คือ ถนนทหาร เชื่อมต่อกับถนนอุดรคูขภู เป็นถนนแนวเหนือ-ใต้ ใช้เป็นทางผ่านในการเดินทางไปจังหวัดหนองคาย หรือจังหวัดขอนแก่นได้ ในปัจจุบัน สามารถใช้ถนนเลี่ยงเมืองแทนได้จากแผนพัฒนาประจำปี พ.ศ. 2538 เทศบาลเมืองอุดรธานี จากพื้นที่เดิมของเทศบาลฯ 8.30 ตร.กม. ขยายเป็น 47.40 ตร.กม. ทำให้ทางเทศบาลเมืองฯ ต้องมีพื้นที่ถนนที่จะต้องปรับปรุงมากยิ่งขึ้น โดยมีสภาพดังนี้

-ถนนบางสาย ขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อ เป็นลูกรัง จำนวน 23 สาย รวม 24.17 กม.

-ถนนคอนกรีต จำนวน 122 สาย รวม 34.93 กม. คิดเป็นพื้นที่ผิวจราจร จำนวน 350,400 ตร.ม.

-ถนนยางแอสฟัลติก จำนวน 44 สาย รวม 16.51 กม. คิดเป็นพื้นที่ผิวจราจร จำนวน 136,000 ตร.ม.

-ถนนลูกรัง จำนวน 23 สาย รวม 24.17 กม. คิดเป็นพื้นที่ผิวจราจร จำนวน 150,000 ตร.ม.

-ทางเท้า จำนวน 195,658 ตร.ม.

-สะพานลอยสำหรับเดินข้ามถนน จำนวน 2 แห่ง

-ทางแยกของถนนสายหลักที่มีปัญหาการจราจรมีจำนวน 6 สาย

ไฟฟ้า

-ครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้า จำนวน 20,298 หลังคาเรือน

-ไฟฟ้าส่องสว่าง จำนวน 2,512 จุด ครอบคลุมถนน 189 สาย ความยาว 75.61 กม.

-ความต้องการไฟฟ้าสูงสุดของเทศบาลเมือง จังหวัดอุดรธานี ประมาณ 43 เมกกะวัตต์.

การระบายน้ำ

-จำนวนทาง/ท่อระบายน้ำ	166	แห่ง
-ความยาวท่อระบายน้ำ ค.ส.ล.	63,513	ม.
-ความยาวของรางระบายน้ำ ค.ส.ล.	10,697	ม.
-ความยาวรางระบายน้ำ ค.ส.ล. ห้วยมั่ง	3,000	ม.
-ความยาวรางระบายน้ำ ค.ส.ล. ห้วยหมากแข้ง	3,800	ม.

ขยะ

- ปริมาณขยะ 140 ตัน/วัน
- ปริมาณขยะที่เก็บได้ 120 ตัน/วัน
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยบ้านเม่น พื้นที่ 50 ไร่
กำจัดขยะแบบฝังกลบตามหลักสุขาภิบาล 1 แห่ง
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแห่งใหม่บ้านคอนภู พื้นที่ 296 ไร่
กำจัดขยะแบบฝังกลบตามหลักสุขาภิบาล 1 แห่ง

การไปรษณีย์โทรเลข

ในเขตเทศบาลมีที่ทำการไปรษณีย์ 2 แห่ง การไปรษณีย์ของจังหวัดอุดรธานี ให้บริการด้านสื่อสารไปรษณีย์โทรคมนาคมทั้งใน และต่างประเทศ

โทรศัพท์

ปัจจุบันในเขตเทศบาลเมืองอุดรธานี มีชุมสายโทรศัพท์จำนวน 11 ชุมสาย หมายเลขโทรศัพท์ 16,316 หมายเลข จังหวัดอุดรธานีเป็นศูนย์กลางการค้าธุรกิจเมืองหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงทำให้การใช้โทรศัพท์ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางด้านโทรศัพท์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งสามารถถ่ายทอดสัญญาณไมโครเวฟไปยังจังหวัดต่างๆ คือ เลข สกลนคร นครพนม มุกดาหาร

การประปา

โรงผลิต และจำหน่ายน้ำประปา บริการประชาชนในเขตเทศบาลเมือง และ สุขาภิบาลหนองบัว มีผู้ใช้จำนวน 11,350 ลบ.ม.ต่อวัน ประมาณผู้ใช้น้ำจริง 90,000-100,000 คน มีกำลังผลิตน้ำประปา จำนวน 28,800 ลบ.ม.ต่อวัน แหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิตมี 3 แหล่ง คือ อ่างเก็บน้ำหนองประจักษ์ อ่างเก็บน้ำหนองแค และอ่างเก็บน้ำหนองสำโรง และอาศัยน้ำจากแหล่งน้ำเสริมจากอ่างเก็บน้ำชลประทานห้วยหลวง อ่างเก็บน้ำหนองวัวซอ

การท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดส่วนใหญ่ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ หรือทางประวัติศาสตร์-โบราณคดี ส่วนสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอเมือง-เขตเทศบาลที่สำคัญ คือ หนองประจักษ์ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน ตั้งอยู่กลางเมืองอุตรธานี พื้นที่ 315 ไร่ เนื้อที่เกาะ 65 ไร่ พื้นที่น้ำ 247 ไร่ มีสนามเด็กเล่น สวนสุขภาพ หอนาฬิกา ศาลาพักผ่อน ลานพักผ่อน มีการจัดสวนไม้ดอกไม้ประดับ